

EVROPSKÝ
ÚČETNÍ DVŮR

CS

Projev

1. prosince 2020

Projev předsedy Evropského účetního dvora Klause-Heinera Lehneho

Představení výroční zprávy EÚD za rok 2019

Rada Evropské unie (pro hospodářské a finanční věci)

1. prosince 2020

V případě rozdílů platí mluvený text.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Vážený pane prezidente,

vážený ministři,

dámy a pánové,

Jsem rád, že vás mohu dnes oslovit v přítomnosti svého kolegy Tonyho Murphyho, který je zde se mnou jako člen odpovědný za výroční zprávu.

Domnívám se, že nikdo z nás ještě nezažil rok, který by přinesl tolik **výzev** jako rok 2020. Jak tomu však bylo v Evropské unii vždy, **velké krize vedou k velkému pokroku** a inovacím, které jsme ještě před několika měsíci měli za nemožné.

I když jsem dnes zde, abych představil výroční zprávu Účetního dvora za minulý rok, měli bychom mít zároveň na paměti zásadní rozhodnutí a dohody, které budou utvářet výdajovou politiku a finanční správu EU **po příštích sedm let**: rozpočet EU na nové víceleté finanční období a nástroj na podporu oživení Next Generation EU.

Jako nezávislý externí auditor Evropské unie děláme vše pro to, abychom i po propuknutí pandemie onemocnění covid-19 byli i **nadále schopni účinně poskytovat služby v oblasti auditu veřejného sektoru v EU**.

Co jsme zjistili?

Pokud jde o výdaje, zůstává podle našich odhadů **celková míra chyb stabilní** – v roce 2018 činila 2,6 %, v roce 2019 to bylo **2,7 %**. To je v první řadě **dobrá zpráva**. Tento obecný údaj samozřejmě zastírá značné rozdíly mezi jednotlivými oblastmi politik.

Pokud jde o oblast **Konkurenceschopnosti**, odhadujeme, že míra chyb se zvýšila (**4 %**), zejména v souvislosti s úhradou nezpůsobilých nákladů. Součástí řešení tohoto problému jistě bude další zjednodušování složitých pravidel týkajících se osobních nákladů, jak upozorňujeme již řadu let. Rovněž jsme přezkoumali audity provedené Komisí i externími auditory, kteří vykonávají práci jejím jménem, a zjistili jsme, že jsou pouze částečně spolehlivé; je zřejmé, že je zde stále třeba dalšího pokroku.

V oblasti **Přírodních zdrojů** jsme zaznamenali zlepšení, která vedla k poklesu odhadované míry chyb na **1,9 %**. Týkalo se to zejména **přímých plateb**, které se odvozují především od vykázané plochy zemědělské půdy. U těchto plateb, na něž připadá valná většina (70 %) výdajů v rámci tohoto okruhu, zůstává míra

chyb **pod prahem významnosti (materiality)**. Nicméně **rozvoj venkova, tržní opatření, rybolov a opatření v oblasti klimatu**, které tvoří zbývajících 30 % výdajů v tomto okruhu, jsou i nadále zatíženy **významnou (materiální) mírou chyb**. Z našeho přezkumu auditů některých vnitrostátních orgánů však také vyplynulo, že je nutná řada dalších zlepšení.

V oblasti **Správy** jsme obdobně jako v uplynulých dvou letech **nezjistili významnou (materiální) míru chyb**.

V oblasti **Soudržnost** odhadujeme související míru chyb po zohlednění oprav provedených orgány členských států na **4,4 %**, což je méně než loni, nicméně tato hodnota zůstává významná (materiální). Prověřovali jsme práci **18 vnitrostátních auditních orgánů**, které hrají důležitou roli v rámci pro kontrolu a získávání jistoty, a **opět jsme zjistili chyby, které tyto orgány neodhalily**. Pokud se vnitrostátním orgánům a Komisi podaří v této oblasti dosáhnout v příštích letech zlepšení, budeme se na práci auditních orgánů členských států a jejich výsledky moci více spoléhat, což by byl rozhodný krok ke zlepšení relevantního systému kontroly. Tam však ještě nejsme. Víme, že Komise je odhodlána tohoto cíle dosáhnout, a aby se tak stalo, bude nutno, aby i členské státy vyvinuly velké úsilí.

Proč tolik zdůrazňuji oblast Soudržnosti?

Z jednoduchého důvodu: již několik let rozlišujeme mezi výdaji, které považujeme za **vysoce rizikové**, například výdaje na Soudržnost, a výdaji spojenými s nízkou mírou rizika. Vysoce rizikové výdaje jsou zatíženy významnou (materiální) mírou chyb, kterou odhadujeme na **4,9 %** (2018: 4,5 %).

Co tedy přinesl rok 2019? Navzdory několika drobným posunům k lepšímu či horšímu nedošlo v příslušných oblastech politiky k žádné **zásadní změně**. Nedostatky v **kontrolách ex post** přetrvávaly.

Podíl vysoce rizikových výdajů, zejména v oblasti Soudržnosti, se však **zvýšil (53 %)**. To není problém sám o sobě – je dobře, že se výdaje na Soudržnost zvyšují; tento nárůst byl očekávaný. Znamená to však, že **většina našeho kontrolovaného základního souboru je zatížena významnou (materiální) mírou chyb**. Účetní dvůr proto letos vydal negativní (tj. záporný) výrok o výdajích jako celku.

Důvodem jsou **přetrvávající strukturální problémy** v některých oblastech, jež je nutno řešit. Potřebujeme **jasná a jednoduchá pravidla** pro všechny finanční prostředky EU a potřebujeme i **účinné kontroly** toho, jak jsou tyto prostředky vynakládány a zda se dosahuje zamýšlených výsledků.

Více než na našem celkovém závěru nebo titulku záleží na realitě na místě a na našich závěrech k jednotlivým oblastem výdajů, které **jsou velmi různorodé**. Rád bych proto Radu vyzval, aby těmto oblastem věnovala pozornost.

„Letos jsme také poprvé zveřejnili zprávu EÚD o celkové výkonnosti rozpočtu EU. Tato inovativní zpráva je součástí balíčku našich výročních zpráv, a přispívá tedy k procesu udílení absolutoria. Ze zprávy vyplývá, že i když se výkonnost EU zlepšuje a je nyní vyrovnanější, výzvy přetrvávají. Kvalita posouzení výkonnosti provedených Komisí i skutečná výkonnost výdajových programů EU je smíšená. EU navíc musí dále zlepšit spolehlivost informací o výkonnosti.“

Dámy a pánové,

hovořím k vám v situaci, kdy se rozhoduje o nastavení **příštího finančního období**. V nacházejících letech se výdaje EU téměř zdvojnásobí. **Poučme se tedy z minulosti** a vytvořme ten nejlepší možný systém. V novém sedmiletém období musí být Unie schopna zohlednit, co v předchozím období fungovalo dobře a co fungovalo pouze v omezené míře.

Chraňme finanční zájmy EU před nesrovnalostmi a podvody. V roce 2019 jsme úřadu OLAF postoupili devět případů podezření z podvodu, která jsme zjistili v průběhu našich auditů. Těším se také na úzkou spolupráci s úřadem evropského veřejného žalobce.

Příští dlouhodobý rozpočet EU, včetně plánu obnovy pro Evropu s jeho zcela novou dimenzí, **přináší velké výzvy i Evropskému účetnímu dvoru**. Má-li být schopen ověřovat, že tyto prostředky se využívají udržitelným způsobem, bude potřebovat více zdrojů.

A na základě předchozích zkušeností zahajme také nové finanční období **co nejdříve**. Mějme však také na paměti, že do konce roku 2019, tj. předposledního roku současného sedmiletého rozpočtu, bylo vyplaceno pouze 40 % dohodnutého financování EU na dané sedmileté období a že některé členské státy nevyčerpaly ani třetinu těchto prostředků. Potíže s **čerpáním prostředků EU** jsou v praxi trvalým problémem, a to bez ohledu na cíle či nároky stanovené na politické úrovni. Tato skutečnost přispěla k nárůstu zbývajících závazků, které do konce roku 2019 dosáhly téměř 300 miliard EUR a jimiž se budeme muset zabývat v novém víceletém finančním rámci.

Dámy a pánové,

V kontextu nového finančního rámce na příštích sedm let, a zejména nástroje obnovy Next Generation EU, nesou členské státy obrovskou odpovědnost za to, aby finance EU byly spravovány řádným a udržitelným způsobem v zájmu občanů Evropy. Letošní zpráva, již mám možnost vám dnes představit, zdůrazňuje, že optimální využití evropských prostředků k formování budoucnosti Evropy si vyžádá **další úsilí** všech zainteresovaných stran.

Děkuji vám za pozornost.